

# Etický kodex školního psychologa

## Úvodní ustanovení

Každá odborná profese potřebuje jasně definované a uznávané etické a profesní standardy, které reflektují potřeby klientů, institucí a širší společnosti. V případě školní psychologie je zásadní, aby školní psychologové vykonávali svou profesní činnost s respektem k lidským právům, s důrazem na blaho žáků a v souladu s principy odborné etiky.

Školní psycholog (dále jen ŠP) je odborník, jehož působnost přesahuje hranice jednotlivce a zahrnuje také odpovědnost vůči rodinám, škole, kolegům a společnosti. Etický kodex má sloužit jako vodítko při každodenním výkonu této profese, napomáhat při rozhodování v eticky složitých situacích a podporovat důvěru veřejnosti v školní psychologii.

---

## I. Obecné zásady

### 1. Respekt k lidské důstojnosti

ŠP si váží každého člověka bez ohledu na jeho pohlaví, rasu, národnost, jazyk, náboženství, sociální status, věk, sexuální orientaci či zdravotní stav. Základním cílem činnosti ŠP je ochrana a podpora psychického, sociálního i vzdělávacího rozvoje dětí a mládeže.

### 2. Odborná kompetence

ŠP poskytuje pouze takové služby, které spadají do rámce jeho odborné kvalifikace, a své schopnosti a zkušenosti nikdy nepřekrčuje. Neustále se vzdělává a rozvíjí svou profesní odbornost.

### 3. Zodpovědnost vůči profesi a společnosti

ŠP usiluje o nejvyšší standardy odbornosti a etického jednání. Je si vědom společenského významu své profese a jedná v souladu s jejími hodnotami.

---

## II. Profesní normy

### 1. Meze odborné činnosti

- ŠP si je vědom hranic své odbornosti a v případě potřeby spolupracuje s dalšími specialisty. Zná obecný rámec kompetencí jiných odborníků, se kterými přichází do styku.

### 2. Profesní odpovědnost

- Seznamuje se s cíli a fungováním školského systému a respektuje zásady a pravidla instituce, v níž působí.

- V kontaktu s rodinami se snaží porozumět jejich hodnotám a výchovným cílům.
  - Zná a respektuje právní předpisy (např. školský zákon, vyhlášky), avšak v případě rozporu s etickými zásadami hájí primárně etické principy.
  - Odmítá jakoukoli formu diskriminace a nenechává se ovlivnit osobními názory či předsudky.
  - Respektuje kulturní odlišnosti a přizpůsobuje poskytované služby multikulturnímu prostředí.
  - V případě střetu zájmů preferuje blaho žáka jako nejvyšší hodnotu.
  - Pracuje s žáky na základě informovaného souhlasu zákonných zástupců, s výjimkou krizových situací, kdy je ohrožen žák nebo jiné osoby.
- 

### **III. Důvěrnost informací**

- Veškeré citlivé informace získané při výkonu činnosti ŠP jsou důvěrné a jsou chráněny před zneužitím.
  - Dokumentace je uložena bezpečně a přístup k ní mají pouze oprávněné osoby.
  - Důvěrné údaje mohou být poskytnuty jiným subjektům pouze na základě souhlasu zákonných zástupců, případně žáka (s přihlédnutím k věku a mentální zralosti).
  - Výjimkou je situace, kdy je bezprostředně ohroženo zdraví nebo život žáka či jiných osob.
  - Důvěrné informace jsou sdíleny pouze s odborníky, kteří mají ke konkrétnímu případu relevantní profesní vztah.
  - Při publikaci nebo přednáškách jsou kazuistiky anonymizovány tak, aby nebyla možná identifikace osob.
- 

### **IV. Profesní rozvoj**

- ŠP si je vědom nutnosti neustálého vzdělávání a odborného růstu.
  - V případě práce na tématu mimo svou odbornost vyhledává supervizi nebo spolupráci s kompetentními kolegy.
  - Aktivně sleduje nové vědecké poznatky, účastní se odborných konferencí a je členem profesních organizací.
- 

### **V. Výkon profese a profesní vztahy**

#### **1. Vztah k žákům**

- Blaho dítěte je nejvyšší prioritou.
- Žáci mají být informováni o cílech a charakteru psychologického vyšetření či intervence, přiměřeně svému věku a vyspělosti.
- ŠP nesmí využívat profesní vztah ke svému osobnímu prospěchu.

## **2. Vztah k rodičům**

- Rodičům jsou srozumitelně sdělovány informace o účelu a povaze vyšetření či intervence.
- Výsledky vyšetření jsou prezentovány v jejich rodném jazyce.
- Společně s rodiči se diskutují možnosti dalšího postupu, včetně alternativ. Vyhýbání se konfliktům nesmí vést ke snížení kvality poskytovaných služeb.

## **3. Vztah ke kolegům a pracovníkům školy**

- ŠP spolupracuje se všemi členy školního týmu a usiluje o konstruktivní pracovní vztahy.
- Týmová spolupráce nesmí ohrozit kvalitu služeb pro žáky.
- Vyhýbá se pomluvám, dehonestujícím výrokům a neprofesionálnímu chování vůči kolegům.

## **4. Vztah k odborníkům jiných profesí**

- ŠP navazuje spolupráci s odborníky z dalších profesních oblastí, zná rámec jejich kompetencí a respektuje jej.
- Výstupy své práce zpracovává tak, aby byly využitelné i jinými odborníky.
- Služby neposkytuje osobám, které jsou aktuálně v péči jiného odborníka, bez jeho souhlasu nebo ukončení předchozí spolupráce.
- Vyhýbá se rozhodnutím, která by vedla k přímému nebo nepřímému osobnímu prospěchu.

---

## **VI. Psychologické vyšetření**

1. Diagnostické nástroje jsou chráněny před zneužitím a manipulací nepovolanými osobami.
2. Testování probíhá v souladu s metodikou vydavatele, za dodržení standardních podmínek.
3. Výsledky jsou interpretovány s ohledem na přiměřenost použitých norem, reliabilitu a validitu nástrojů.
4. Jakékoli odchylky od standardních podmínek jsou zaznamenány ve zprávě spolu s dopady na výsledek.

5. ŠP chrání výsledky vyšetření před chybným výkladem a zneužitím.
6. Rodiče (a v přiměřených případech i žák) jsou informováni o výsledcích srozumitelnou formou.
7. ŠP je odpovědný za výběr vhodných metod a musí být schopen své rozhodnutí obhájit.
8. Nepodporuje využívání psychodiagnostiky nekompetentními osobami.
9. Při použití přeložených testů ověřuje jejich validitu a reliabilitu v daném kulturním kontextu.

---

**Tento kodex slouží jako závazný rámec profesionálního chování školních psychologů. Pomáhá zachovávat vysoký standard služeb, chránit důstojnost a práva klientů a podporuje důvěru veřejnosti v tuto profesi.**